BÀI GIẢNG: SINH SẢN VÔ TÍNH Ở SINH VẬT
CHUYÊN ĐỀ: SINH SẢN Ở SINH VẬT
MÔN: KHOA HỌC TỰ NHIÊN 7
GIÁO VIÊN: NGUYỄN ĐỨC HẢI

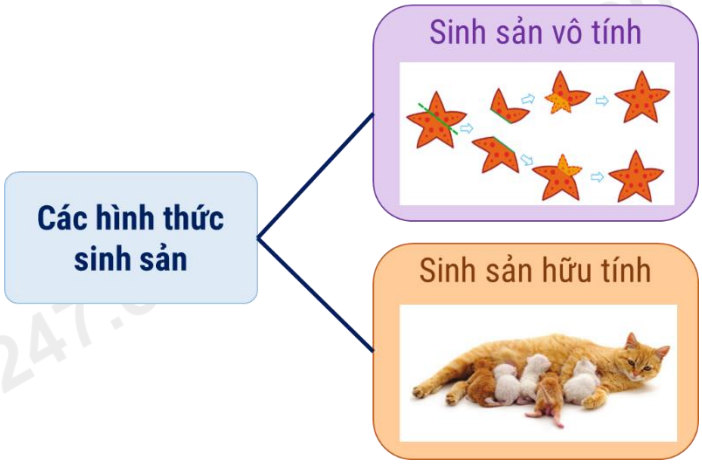
MỤC TIÊU

- ✓ *Phát biểu được khái niệm sinh sản ở sinh vật.*
- ✓ *Nêu được khái niệm sinh sản vô tính ở sinh vật.*
- ✓ *Phân biệt được các hình thức sinh sản sinh dưỡng ở thực vật. Lấy được ví dụ minh họa.*
- ✓ *Phân biệt được các hình thức sinh sản vô tính ở động vật. Lấy được ví dụ minh họa.*
- ✓ *Trình bày được vai trò và các ứng dụng của sinh sản vô tính vào thực tiễn.*

I. SINH SẢN LÀ GÌ?

Khái niệm

- Sinh sản là quá trình tạo ra những cá thể mới, đảm bảo sự phát triển liên tục của loài.

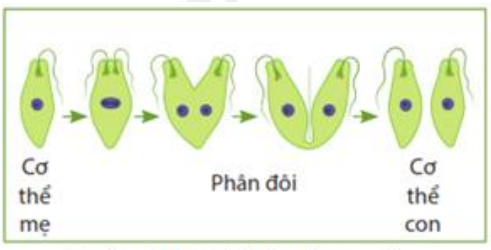
Chú ý

- Sinh sản là một trong những đặc trưng cơ bản của cơ thể sống.

II. SINH SẢN VÔ TÍNH

1 Khái niệm

- Hình thức sinh sản không có sự kết hợp của giao tử đực và giao tử cái, cơ thể con được tạo thành từ một phần của cơ thể mẹ.

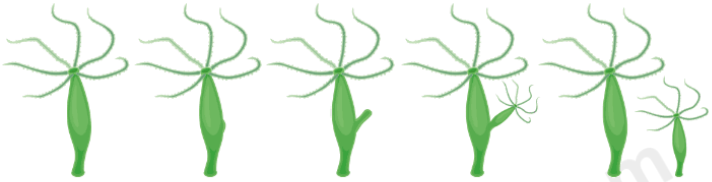

Sinh sản vô tính ở trùng roi

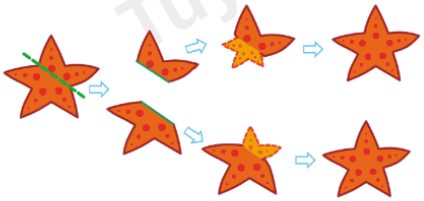

Sinh sản vô tính ở cây gừng

2 Đại diện

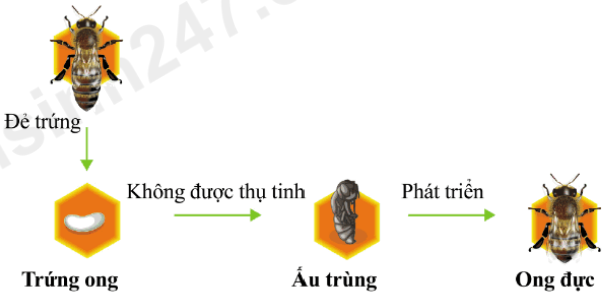
- Vi khuẩn
- Nguyên sinh vật.
- Nấm
- 1 số loài động vật.
- Nhiều loài thực vật.

Sinh sản nảy chồi ở thuỷ tức

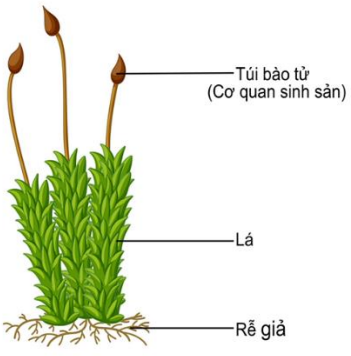
Sinh sản phân mảnh ở sao biển

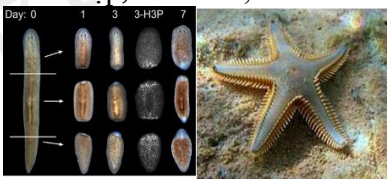
Trinh sản ở ong

Một số hình thức sinh sản vô tính ở động vật

3 Các hình thức sinh sản vô tính ở thực vật

Hình thức	Sinh sản sinh dưỡng	Sinh sản bào tử
Đặc điểm	Cơ thể mới được hình thành từ cơ quan sinh dưỡng của cơ thể mẹ (Rễ, thân, lá)	Cơ thể mới được hình thành từ bào tử.
Đại diện	Khoai lang, khoai tây, chuối, cây lá bỏng,…	Rêu, dương xỉ,…
		

4 Tiêu đềCác hình thức sinh sản vô tính ở động vật

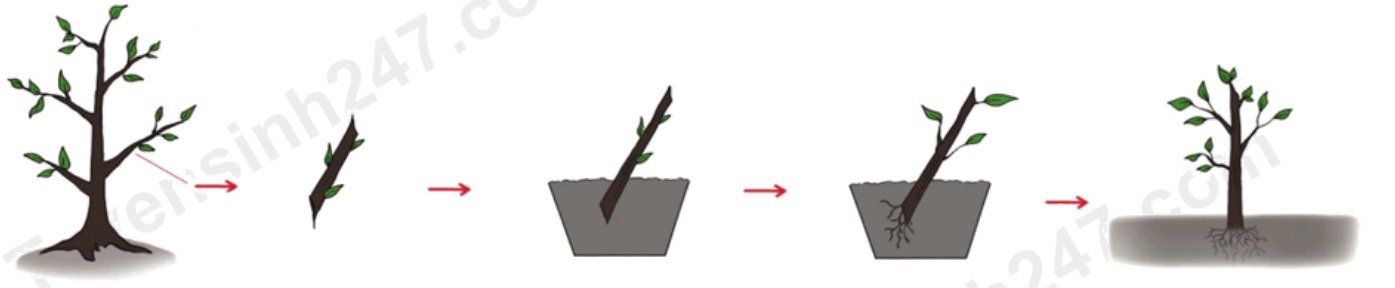
Hình thức	Nảy chồi	Phân mảnh	Trinh sản
Đặc điểm	"Chồi" mọc ra từ cơ thể mẹ, lớn dần lên và tách khỏi cơ thể mẹ hoặc vẫn dính với cơ thể mẹ.	Mỗi mảnh nhỏ riêng biệt của cơ thể mẹ có thể phát triển thành một cơ thể mới hoàn chỉnh.	Tế bào do trứng không thụ tinh phát triển thành cơ thể mới.
Đại diện	Thủy tức, san hô,… 	Giun dẹp, sao biển,… 	Rệp, ong, kiến,….

Vai trò

- Duy trì được những tính trạng tốt ở sinh vật phục vụ cho con người.
- Tạo giống cây sạch bệnh.
- Khôi phục các giống cây quý đang có nguy cơ tuyệt chủng hay thoái hóa.
- Nhân nhanh giống cây trồng, giúp hạ thấp giá thành, nâng cao hiệu quả kinh tế.

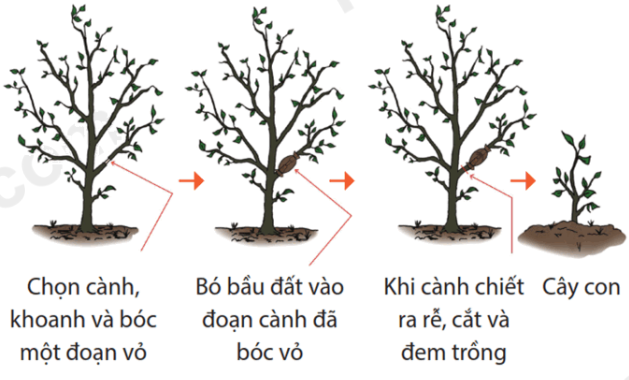
Ứng dụng

- ***Giâm cành:*** Cắt 1 đoạn cành có đủ mắt, chồi, cắm xuống đất ẩm/giá thể để cho ra rễ và phát triển thành cây mới.

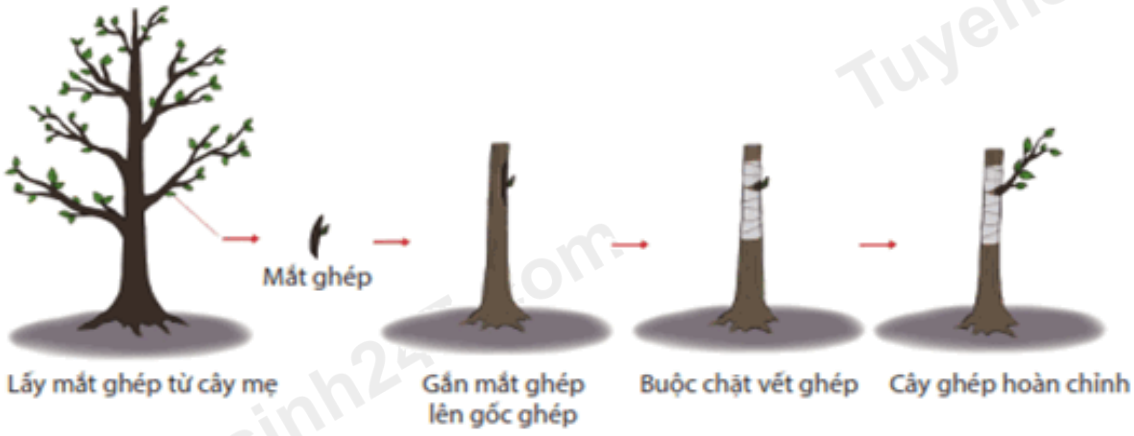
Quy trình giâm cành

- ***Chiết cành:*** Làm cho cành ra rễ ngay trên cây rồi cắt đoạn cành mang rễ đó đem trồng thành cây mới.

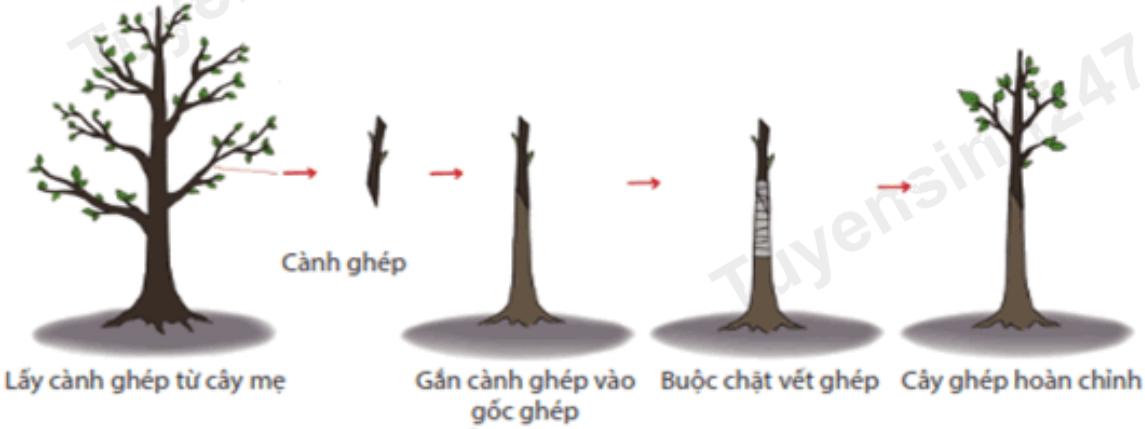

Quy trình chiết cành

- ***Ghép cây:*** Ghép bộ phận sinh dưỡng của 1 cây vào cây khác cho tiếp tục phát triển thành cây mang cành các cây khác nhau.

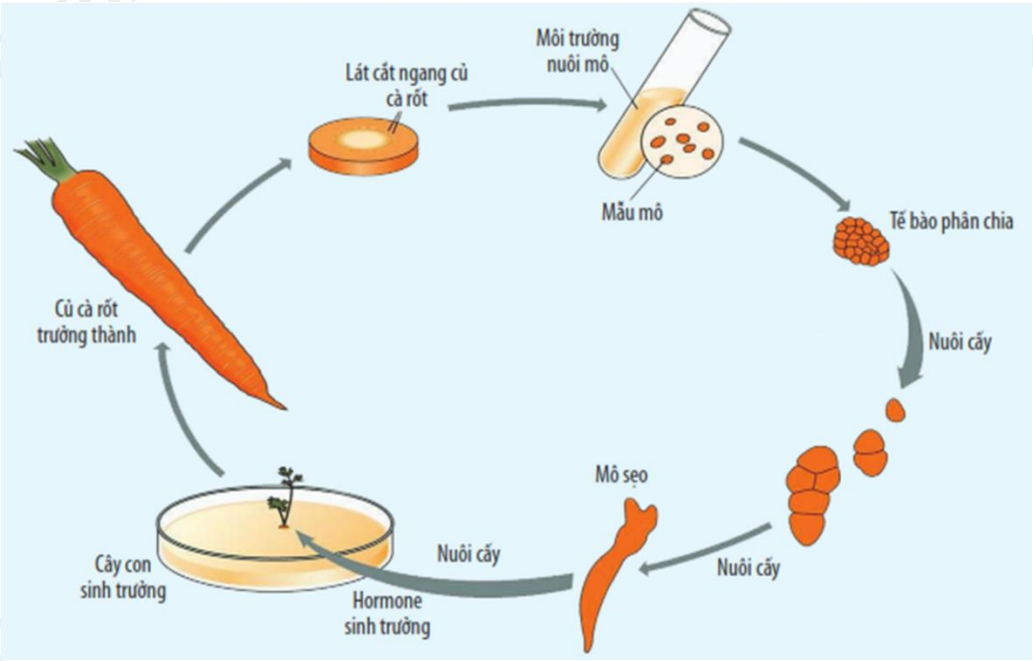

a) Quy trình ghép mắt

b) Quy trình ghép cành

- ***Nuôi cấy tế bào và mô thực vật:*** Nuôi cấy tế bào hoặc mô thực vật trong môi trường dinh dưỡng thích hợp, điều kiện vô trùng để tạo thành cây con.

Phương pháp	Áp dụng với các cây	Ưu điểm
Giâm cành	Các loài ra rễ phụ nhanh như mía, sắn, rau muốn, rau ngót,…	Rút ngắn thời gian sinh trưởng của cây, sớm thu hoạch. Giữ nguyên đặc tính cây trồng.
Chiết cành	Các cây ăn quả và cây cảnh lâu năm	Rút ngắn thời gian sinh trưởng của cây, sớm thu hoạch. Giữ nguyên đặc tính cây trồng.
Ghép	Các cây ăn quả và cây cảnh thân gỗ.	Tạo ra cây mang đặc tính của nhiều loài mong muốn.
Nuôi cấy tế bào, mô	Hầu hết các loài thực vật.	Tạo ra giống cây trồng sạch bệnh, tạo số lượng lớn trong thời gian ngắn.